

Protokół

5. posiedzenia, 4. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego, z dnia 23. września 1892 r.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 25 rano.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. O. Eustachy Książę Sanguszko.

Sekretarze: Dr. Franciszek Paszkowski, X. Mikołaj Siczyński, Jan Trzecieski, Józef Wiktor.

Obecnych posłów 117.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu, Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokół 3. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek zawiadamia Izbę, że protokół 4. posiedzenia jest złożony w kancelaryi sejmowej do przegładnięcia.

Sekretarz p. Trzecieski odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 23. września b. r., które przydzielono *następującym komisjom*:

Komisji drogowej petycyę: L. s. 260.

Komisji administracyjnej petycyę: L. s. 261, 262, 263.

Komisji petycyjnej petycyę: L. s. 264.

Komisji gospodarstwa krajowego petycyę: L. s. 265.

Komisji budżetowej petycyę: L. s. 266, 267, 268, 269, 270, 271, 276, 278, 279, 280.

Po odczytaniu petycyi L. s. 281, przemawia pan Chrzanowski i wnosi przekazanie tej petycyi komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy ustnie na najbliższem posiedzeniu.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy

Komisji szkolnej przydzielono następujące petycyę: L. s. 272, 273, 274, 275, 277.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bobczyńskiego w przedmiocie zmiany ustawy drogowej.

P. Bobczyński uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji z poleceniem zdania sprawy na najbliższej sesyi Sejmowej.

Zapisany do głosu członek Wydziału krajowego p. Chamiec zrzeka się głosu.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z wnioskiem p. Bobczyńskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Włodzimierza Kozłowskiego w przedmiocie utrzymania w mocy obowiązującej zarządzeń weterynarsko-policyjnych przeciw zawleczeniu zarazy bydłowej z Rumunii i Rosyi.

P. Włodzimierz Kozłowski uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie go do komisji administracyjnej.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem powyższym bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad preliminarzem unduszu szkolnego krajowego na rok 1893.

Sprawozdawca poseł Włodz. Kozłowski.

W rozprawie ogólnej przemawia: p. X. Kowalski, następnie p. Szczepanowski.

Podczas przemówienia p. Szczepanowskiego obejmuje przewodnictwo Zastępca Marszałka J.E. X. Metropolita Sembratowicz.

Przemawia p. Golejewski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Huryk.

Podczas tego przemówienia obejmuje przewodnictwo J.O. Marszałek.

Po przemówieniu p. Huryka wnosi p. Zoll zamknięcie dyskusji.

Izba uchwała ten wniosek.

Przemawia zapisany do głosu p. Antoniewicz.

Przemawia sprawozdawca p. Włodzimierz Kozłowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Budżet krajowego funduszu szkolnego na rok 1893,
jak następuje:

A. Wydatki

krajowego funduszu szkolnego
na rok 1893.

Dział I. Zasilki dla funduszy szkolnych okręgowych.

Rubr. I. poz. 1—3. Na pokrycie niedoboru z powodu płac i dodatków na pomieszkanie nauczycieli i nauczycielek etatowych . . . . . 699.526 zł.

Rubr. II. poz. 4. Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe . . . . . 45.310 „

Rubr. III. poz. 5. Na przybory naukowe . . . . . 15.783 „

Rubr. IV. poz. 6. Na konferencye okręgowe . . . . . 27.207 „

Rubr. V. poz. 7. Na biblioteki okręgowe . . . . . 4.125 zł.

Rubr. VI. poz. 8. Na rozmaite wydatki . . . . . 15.447 „

Rubr. VII. poz. 9 i 10. Na utrzymanie szkół nowych . . . . . 11.500 „

Rubr. VIII. poz. 11. Na płace i dodatki na pomieszkanie dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok szkolny 1892/3. . . . . 302.341 „

Rubr. IX. poz. 12. Zaliczki zwrotne dla funduszy szkolnych okręgowych . . . . . 20.000 „

Suma działu I. . . . . 1,141.239 zł.

Izba w głosowaniu uchwała dział I. wydatków funduszu szkolnego, to jest rubrykę I. do IX. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje sumę tego działu w kwocie 1,141.239 zł.

Sprawozdawca czyta:

Dział II. Wydatki własne krajowego funduszu szkolnego.

Rubr. X. poz. 13 i 14. Substytucye . . . . . 60.000 zł.

Rubr. XI. poz. 15—23. Zasilki dla szkół utrzymywanych przez korporacye . . . . . 16.184 „

Rubr. XII. poz. 24. Stypendya . . . . . 60.000 „

Rubr. XIII. poz. 25 i 26. Remuneracye i zapomogi . . . . . 43.270 „

Rubr. XIV. poz. 27. Remuneracye dla inspektorów okręgowych . . . . . 2.000 „

Rubr. XV. poz. 28 i 29. Podatki i daniny . . . . . 650 „

Rubr. XVI. poz. 30. Koszta podróży i diety . . . . . 2.000 „

Rubr. XVII. poz. 31—33. Dodatki pięcioletnie . . . . . 170.000 „

Rubr. XVIII. poz. 34. Dodatek do funduszu emerytalnego . . . . . 12.800 „

Rubr. XIX. poz. 35. Emerytura . . . . . 5.000 „

Rubr. XX. poz. 36—67.

Dary z łaski	5.017 zł.
Rubr. XXI. poz. 68—70.	
Potrzeby szkół ogólnej natury	11.346 „
Rubr. XXII. poz. 71. Przebieżne wydatki	12.324 „
Rubr. XXIII. poz. 72 i 73.	
Zasiłki na budowę szkół	7.000 „
Razem	407.591 zł.

Izba w głosowaniu uchwala bez rozprawy dział II. wydatków funduszu szkolnego, to jest rubrykę X. do XXIII włącznie, zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje sumę tego działu w kwocie 407.591 zł., a sumę wydatków w obu działach w kwocie 1,548.830 zł.

Sprawozdawca czyta:

B. D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1—12. Odsetki od kapitałów	14.057 „
Rubr. II. poz. 13—17. Dochody z dóbr, realności i innych praw	171 „
Rubr. III. poz. 18—20. Dodatki	530 „
Rubr. IV. poz. 21. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2.835 „
Rubr. V. poz. 22. Zapisy i darowizny	— „
Rubr. VI. poz. 23. Taksy od spadków	8.600 „
Rubr. VII. poz. 24—28. Rozmaite wpływy	102 612 „
Rubr. VIII. poz. 27. Dodatki z c. k. Skarbu państwa	54.943 „
Rubr. IX. poz. 30. Zwroty zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych	15.000 „
Razem	198.748 zł.

Niedobór wynosi 1,350.082 zł., który ma być pokryty z krajowego funduszu.

Izba w głosowaniu uchwala rubr. I. do włącznie rubr. IX. dochodów, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy zezwolić na wstawie-

nie niedoboru do pokrycia 1,350.082 zł. przy rubryce VII. pozycy 52 Wydatków.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy zezwolić na wzajemne przenoszenie kredytów uchwalonych w rubrykach wydatków I., VII., VIII. i X.

Izba bez rozprawy uchwala zgodnie z powyższym wnioskiem.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy zezwolić na wzajemne przenoszenie kredytów uchwalonych w rubrykach wydatków XVI. i XXI.

Izba bez rozprawy uchwala zgodnie z powyższym wnioskiem

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy zezwolić na wzajemne przenoszenie kredytów uchwalonych w rubrykach XIII. i XXI.

Izba bez rozprawy uchwala zgodnie z powyższym wnioskiem.

Sprawozdawca czyta:

Sprawozdaniem niniejszem załatwiła Komisja Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. września 1892 r. L. W. 36.705 w przedmiocie petycji emerytowanych nauczycieli, tudzież wdów i sierót po nauczycielach o udzielenie lub podwyższenie emerytury względnie daru z łaski, oraz zakomunikowane przez Wydział Sejmowi w ubiegłym jeszcze okresie wniesione petycje: Ewangelickiej gminy w Steinau L. W. 20422,92, oraz Odezwę Rady szkolnej krajowej z dnia 7. września 1892. L. 16.843, (LW. 44681) i petycję Michaliny Kabarowskiej z dnia 3. marca 1892. LS. 298, (LW. 44681).

Izba uchwala powyższy ustęp sprawozdania komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące rezolucje:

1) Sejm wzywa c. k. Rząd o podwyższenie subwencji państwowej na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych.

2) W myśl rezolucyi w r. b. uchwalonej Rada szkolna czuwa ściśle nad tem, aby uczniowie i uczennice seminaryów, którzy stypendya z funduszów krajowych pobierają, nietylko przyjmowali zobowiązania, iż natychmiast po ukończeniu seminaryów posadę w publicznej szkole ludowej przyjmą, lecz, aby ten na siebie przyjęty obowiązek, wypełnili.

Izba w oddzielnem głosowaniu uchwała obie powyższe rezolucye bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Jan Tarnowski uwolniony od czytania Sprawozdania, czyta następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyznaje na regulacyę rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w Rub. XIII. poz. 152 budżetu na rok 1893 następujące zasiłki:

a) Na regulacyę Soły w powiecie Żywieckim, II. rata	1.000 zł.
b) Na regulacyę Raby pod Dolną wsią i Brzącownicami	1.500 „
c) Na regulacyę Raby pod Winiarami, Stadnikami i Gdowem, III. rata	1.800 „
d) Na regulacyę Raby pod Dąbrowicą, Nieznanowicami i Marszowicami	1.200 „
e) Na regulacyę Raby pod Damienicami i Proszówkami	1.500 „
f) Na regulacyę Raby pod Ujściem solnem	2 806 „
g) Na regulacyę Dunajca pod Czorsztynem	561 „
h) Na regulacyę Dunajca pod Rożnowem	1.579 „
i) Na regulacyę Dunajca pod Trąbkami i Czchowem	2.000 „

k) Na regulacyę Dunajca pod Filipowicami	1.387 zł.
l) Na regulacyę Dunajca pod Biskupicami lanckorońskimi	1.016 „
m) Na regulacyę Dunajca pod Olszynami i Sukmaniem	1.500 „
n) Na regulacyę Dunajca pod Janowicami	1.400 „
o) Na regulacyę Dunajca pod Wielką wsią	2.344 „
p) Na regulacyę Wisłoki pod Błażkową	1.363 „
r) Na regulacyę Wisłoki pod Skurową, II. rata	722 „
s) Na regulacyę Wisłoki pod Dęborzynem	3.373 „
t) Na regulacyę Wisłoki pod Parkoszem	518 „
u) Na regulacyę Wisłoka pod Cieszyną, Wiśniową, Jazową i Kobylem, II. rata	1.600 „
w) Na regulacyę Wisłoka pod Dobrzechowem	900 „
x) Na regulacyę Wisłoka pod Drabinianką	1.000 zł.
y) Na regulacyę Sanu pod Hroszówką	2.422 „
z) Na regulacyę Sanu pod Krzemienią i Jabłonicą ruską, II. rata	1.831 „
aa) Na regulacyę Sanu pod Krzemienią	1.177 „
bb) Na regulacyę Sanu pod Bartkówką, Bachorzem i Pawłokową	2.850 „
cc) Na regulacyę Sanu pod Ruską wsią	763 „
dd) Na regulacyę Sanu pod Ruską wsią i Nienadową	3.930 „
ee) Na regulacyę Sanu pod Chyrzyną, II. rata	385 „
ff) Na regulacyę Sanu pod Pratkowcami i Przemyślem, I. rata	2.468 „
gg) Na regulacyę Świcy pod Horszowem	1.500 „
hh) Na regulacyę Łomnicy pod Perehińskim, III. rata	1.000 „
ii) Na regulacyę Łomnicy pod Błudnikami i Temerowcami, I. rata	1.600 „
kk) Na regulacyę Bystrzycy nad-	

wórniańskiej pod Nazawizowem, III. rata	1.000 zł.
ll) Na premiowania zawiklenia odsypania na rzekach podkarpackich	2.000 „
mm) Do rozporządzalności Wy- działu krajowego	5.000 „
Ogółem	58 995 zł.

II. Sejm przyznaje na doświadczenia z kulturą torfowisk w Korsowie subwencją roczną w kwocie 1.000 zł. pod warunkiem, że c. k. Rząd te doświadczenia subwencyonować będzie z c. k. skarbu państwa.

III. Sejm przyzwala na rok 1893 celem poparcia melioracji lokalnych następne dotacje:

- a) na zdjęcia i projekty dla melioracji prywatnych dotację w kwocie 6.000 zł;
- b) na subwencyonowanie fabryk drenarskich dotację w kwocie 5.000 zł.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na urządzenie fabryk drenarskich w kraju przyznał w roku 1893 subwencją 5.000 zł. z państwowej dotacyi melioracyjnej.

V. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

- a) o regulacyi rzeki Bugu;
- b) o regulacyi rzeki Złotej Lipy;
- c) o osuszeniu bagien w powiatach Łańcuckim i Jarosławskim;
- d) o zabudowaniu potoku Michałów;
- e) o zabudowaniu potoku Niszkówki.

VI. Sejm przyznaje na rok 1893 tytułem pierwszych rat zasiłków krajowych:

- a) na regulacją rzeki Bugu dotację w kwocie 19.800 zł;
- b) na zabudowanie potoku Michałów dotacją w kwocie 2.000 zł.;
- c) na zabudowanie potoku Niszkówki dotacją w kwocie 4 288 zł.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w roku 1893 rozpoczął roboty koło regulacyi Bugu na rachunek datku krajowego.

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce XIII. na rok 1893 aż do końca marca 1895 r., a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

W sprawie formalnej przemawia p. Zygmunt Kozłowski.

W sprawie formalnej przemawia Marszałek. Sprawozdawca odczytuje pierwszy punkt wniosku komisji.

Izba uchwała punkt I. wniosku komisji bez rozprawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca odczytuje punkt II. wniosku komisji.

Izba bez rozprawy uchwała punkt II. wniosku komisji.

Sprawozdawca odczytuje punkt III. wniosku komisji.

Izba uchwała punkt III. wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta punkt IV. wniosku komisji.

Izba uchwała bez rozprawy punkt IV. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta punkt V. wniosku komisji i następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o regulacyi rzeki Bugu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Bugu od ujścia Pełtwi w Busku aż do granicy państwa ma być wykonaną jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1891, preliminujący koszta budowy na 594.000 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na założenie plantacyi wikliny potrzebnych dla uży-

skania taniego materiału faszynowego, na utrzymanie w czasie budowy i na zarząd, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent prelimitowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) państwowa dotacja budowli wodnych ze względu na objętą projektem regulacyjnym spławną przestrzeń między Dobrotworem a granicą państwa, tudzież zamierzone uspławienie przyległej górnej przestrzeni między Dobrotworem a Buskiem, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

d) wreszcie, właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztę prelimitowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 (Dz. u. i rozp. kr. Nr. 38) według stosunku korzyści, których oczekiwane należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod d) wymienionych zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowy spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną wydać się mający.

§. 5.

Prestacje konkurencyjne mają być uiszczone w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry, zasiłki zaś krajowe i państwowe w miarę

konstytucyjnego zezwolenia. Wypłata zasiłków z funduszu melioracyjnego i dotacyi budowli wodnych odbywać się ma w miarę rzeczywistej potrzeby dla programowego wykonania przedsięwzięcia.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzonym oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży gruntów, uzyskanych przez regulację, jako kapitału zakładowego;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia szkarp rzeki.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i na strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych dla konserwacyi wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie robót oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do rozpoczęcia i czasu trwania budowy, co do terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które wyda Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nad powyższym projektem ustawy nikt głosu nie żąda, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izbą w głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktor przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu w brzmieniu powyżej podanem, wraz z nagłówkiem, osobno przez sprawozdawcę odczytanym.

Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . o regulacji rzeki Złotej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja rzeki Złotej Lipy od stawu w Brzeżanach do Litwinowa w powiecie brzeżańskim i podhajeckim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1889 preliminarzujący koszta robót na 132.000 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego w tym celu utworzyć się funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczyniać:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminarzowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia

30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze polityczne oznaczyć się mającym, resztę preliminarzowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 38 według stósunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się skutecznie, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych, w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a, b i c mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych; rzeczywista zaś wpłata pojedynczych rat rocznych zasiłku z państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w miarę potrzeby dla wykonania robót, programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po skończeniu budowy ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez meliorację gruntów;
2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych do konserwacji wykonanych robót, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego, obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do rozpoczęcia i czasu trwania budowy, co do terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nad powyższym projektem nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu w brzmieniu powyżej przytoczonym, wraz z nagłówkiem osobno przez sprawozdawcę odczytanym.

Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o osuszeniu bagien w powiatach łańcuckim i jarosławskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich powiatu łańcuckiego i jarosławskiego: Gorzyce, Jagiełła, Chałupki, Rozbórz, Ujezna, Leżachów, Wola Buchowska, Monasterz, Niełpikowice, Wola pełkińska, Wiązownica, Pełkinie z Kruhelem pełkińskim i Kruhel pawłosiowski, ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1891, preliminujący koszta robót na 86.250 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów:

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ust. wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38, według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tych podstawach nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków stron interesowanych, w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa

w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną wydać się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod *a*, *b* i *c* mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych; rzeczywista zaś wpłata zasiłku państwowego funduszu melioracyjnego do funduszu budowy odbywać się ma w obrębie poszczególnych rat rocznych tylko w miarę potrzeby dla wykonania programowego robót.

§. 6.

Wykonanie robót oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu, podobnie jak i stronom interesowanym, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa, które ma być przedłożone do zatwierdzenia Ministerstwu rolnictwa.

§. 7.

Koszta utrzymania wykonanych robót ponosić mają członkowie spółki wodnej według wskazanego w §. 3. pod *c*) stosunku.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w brzmieniu powyżej podanem w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Michałów w gminie Maniowy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku górskiego Michałów w gminie Maniowy powiatu nowotarskiego ma być wykonane po myśli §. 4. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowan potoków górskich z roku 1892, prelininujący koszta robót na 8.000 zł.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w wysokości po pięćdziesiąt procent prelininowanych kosztów.

§. 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót mają być pokrywane przez krajowy fundusz drogowy i gminę Maniowy po połowie.

§. 6.

Blizsze postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa i utrzymywania wykonanych budowli, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, które ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nad powyższym projektem ustawy nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w brzmieniu powyżej podanem w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zabudowaniu potoku Niszkówki.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Niszkówki w powiecie nowosądeckim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego

dla zabudowań potoków górskich z roku 1891, preliminujący koszta robót na 35.726 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym, do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić:

a) galicyjski fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116, takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Datki kraju i państwa mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Blizsze postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38 w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecznonym według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nad odczytanym projektem ustawy nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w brzmieniu powyżej podanem w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta punkt VI. wniosku komisji.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta punkt VII. wniosku komisji.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Sprawozdawca odczytuje punkt VIII. wniosku komisji.

Izba uchwała bez rozprawy zgodnie z tym wnioskiem.

Sprawozdawca czyta :

Uchwałą pod V. i VI. załatwioną zostaje petycja Ls. 117 gm. Gaj, Świniarsko i Niszkowa o regulację potoku Niszkówki.

Izba przyjmuje ten ustęp do wiadomości.

Z powodu spóźnionej pory Marszałek oświadcza, iż odroczy posiedzenie.

Sekretarz p. Trzeciecki czyta następującą interpelację :

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego.

W powiatach ropezyckim, pilzneńskim i innych władza polityczna czyni utrudnienia włościanom, którzy potrzebują paszportów dla wyjazdu na zarobki do innych krajów.

C. k. Starostwa przetrzymują podania o paszporta po kilka miesięcy, albo też zupełnie wzbraniają się wydawać paszporty i to osobom, które do wojska wcale nie należą.

Zważywszy, że postępowanie takie narusza państwowe ustawy zasadnicze, które wolność wychodźstwa ze strony państwa ograniczają jedynie z powodu obowiązku służby wojskowej.

Zważywszy, że według orzeczenia Trybunału kasacyjnego zakaz emigracji nie powinien być stosowany do osób należących do pospolicznego ruszenia.

Zważywszy, że postępowanie takie nie tylko jest nieprawne ale i ekonomicznie szkodliwe, bo lud przyciśnięty niedostatkiem, pomimo wszelkich zabranian i zakazów, wychodzi za morze, a jedynie naraża się na koszt i wyzysk spekulantów a kraj na tem wiele traci, gdyż lud wracając, przynosi ze sobą zarobiony pieniądz, wypłaca zaciągnięte długi i poprawia swe gospodarstwo i dokupuje ziemi, zapytujemy :

Czy wiadomo Wys. Rządowi, że w udzielaniu pasportów włościanom dzieją się ze strony organów władzy politycznej utrudnienia nie zgodne z państwową ustawą? Czy Wysoki Rząd zechce poczynić potrzebne zarządzenia w celu usunięcia podobnych nadużyć, dotkliwych dla ludu?

Lwów, dnia 23. września 1892.

Wojciech Stręk,
interpelujący.

Kramarczyk, Żardecki, Potoczek, Okuniewski, Rożankowski, M. Siczynski, Barabas, Hurryk, Korol, Romańczuk, Kułaczkowski, Dr. Olpiński, Dr. Midowicz, Palch, Sirko.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę zakomunikuje c. k. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz poseł Wiktor czyta następujący wniosek :

W n i o s e k.

Zważywszy, że ustawa konkurencyjna z d. 15. sierpnia 1866. Nr. 28 Dz. p. p. nie zadawała ludności całego kraju, owszem przeciąża nadto członków parafii ;

zważywszy, iż tak budynki parafialne jakoteż same kościoły prawie we wszystkich wioskach całego kraju chylą się do upadku, a prawie przy każdym kościele parafialnym niema żadnych fundusów na wzniesienie nowych domów Bożych,

wskutek czego w danym razie ludność dotycząca nie jest w stanie pokryć z własnych funduszków kosztów budowy i dlatego wysyła kolekty po całym kraju, które stają się pewnym ciężarem i noszą cechę niejakiego żebractwa i są, ze względu na utrzymanie samychże kolektantów, za bardzo kosztownymi i prawie z małym pożytkiem dla samejże budowy;

zważywszy dalej, iż bardzo znaczna liczba obszarów dworskich, dóbr tabularnych, oraz pomniejszych realności gruntowych, przechodzi w obecnych czasach w ręce i na własność innych wyznań, które, korzystając z mocy obecnie istniejącej ustawy, siedzą na dawnych dobrach katolickich, usuwają się od obowiązku konkurowania do wydatków kościelnych, z czego najróżnorodniejsze procesa i nienawiści wynikają, dlatego podpisani wnoszą:

I. By w każdej parafii przy istniejącym kościele katolickim utworzyć dwa fundusze, a to: pierwszy fundusz stały konkurencyjny, służyć mający jedynie na pokrycie stawiania i utrzymywania budynków plebańskich tak na probostwie, jako dla służby kościelnej przeznaczonych;

drugi fundusz czysto kościelny, służyć mający wyłącznie do stawiania kościołów, tudzież pokrycia kosztów reperacji oraz utrzymania aparatów, do służby Bożej należących.

II. Pierwszy fundusz miałby powstać z każdorocznej taksy, opłacanej przez dotyczącego proboszcza lub jego prawego zastępcę, za zużycie i dezolację dotyczących budynków parafialnych, równający się stosunkowo w każdej parafii połowie opłacanego ekwiwalentu rządowego.

III. Drugi fundusz miałby powstać z dobrowolnych ofiar, zapisów legatów, tudzież z bieżących dochodów kościelnych, przy tak zwanym Jura stolae, t. j. za zużycie dzwonów, aparatów kościelnych, celem których ujednostajnienia winien każdy konsystorz biskupi wydać dla swoich parafii wiejskich jednakową taksę za każdą funkcję odprawianego nabożeństwa z podzieleniem na klasy, a ponad przyznane Jura stolae dla samego księdza należy nałożyć na parafian osobną niewielką taksę, któraby od dotyczącej funkcji odprawianej wpłynęła do funduszu kościelnego.

IV. Fundusze powyższe byłyby ściągane każdorocznie przez konsystorz biskupi i tamże na książeczkę oszczędności bezpiecznie lokowane,

a w razie potrzebnej budowy dotyczącej, mają być najpierw całkowicie zużyte. zaś pozostały niedobór, jakiby się z kosztorysu okazał. zostałyby zarówno rozłożony na podatki stałe w całej dotyczącej gminie tak na członków tejże, jako i obszary dworskie bez względu na wyznanie religijne. chyba by które inne wyznanie w tejże samej parafii posiadało swój odrębny kościół — w takim razie i dwór płaciłby swój dodatek tam, do którego by wyznania i on należał.

V. Wszelkie zaś prawa patronatów jakoteż obowiązki z temże prawem połączone t. j. spłacanie ¹/₆ części całych kosztów budowy, należy jako niewłaściwe na obecne czasy i stosunki usunąć i obszary dworskie od tychże obowiązków uwolnić, zaś prawo prezenty, czyli obsadzanie probostw, pozostanie dotyczącemu konsystorzowi biskupiemu.

Lwów, dnia 21. września 1892.

Wnioskodawca:

Fr. Kramarczyk, w. r.

Dr. Olpiński, Palch, Okuniewski, Zbyszewski, Rogoyski, Dr. Ludwik Midowicz, Szczepanowski, Dworski, S. Potoczek, W. Stręk, Bobczyński, Klemensiewicz, Żardecki. Dr. Adam Asnyk, Rayski.

Marszałek oznajmia, iż z wnioskiem tym postąpi regulaminowo.

Marszałek odracza o godzinie 3. popołudniu posiedzenie do godziny 8. wieczór.

Dalszy ciąg 5. posiedzenia z 23. września. 1892.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczór.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera posiedzenie na nowo.

Marszałek podaje do wiadomości, iż na prośbę JE. p. Zaleskiego udzielił mu 8 dniowego urlopu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, na którym jest:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu miejscowości Machliniec z okręgu Reprezentacji powiatowej w Stryju do okręgu tejże Reprezentacji w Żydaczowie.

Sprawozdawca p. Zbyszewski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatowych w Stryju i Żydaczowie.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gmina Machliniec ma być przeniesioną z okręgu reprezentacyi powiatowej w Stryju do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Żydaczowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1-go stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nad powyższym projektem ustawy nikt głosu nie zabiera, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała w głosowaniu cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu w brzmieniu powyżej podanem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy o przeniesieniu miejscowości Domażyr, Zielów i Żorniska z okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Gródku.

Sprawozdawca p. Zbyszewski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatowej we Lwowie i Gródku.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Mają być przeniesione gminy i obszary dworskie: Domażyr, Zielów i Żorniska z okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Gródku.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Merunowicz.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała w głosowaniu cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu w brzmieniu powyżej podanem.

Następuje:

7. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Jurka Ditkuna i towarzyszy z Koszłak w pow. Zbaraskim w sprawie upadłego Towarzystwa kredytowego miejskiego.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony od czytania Sprawozdania Komisji, czyta następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją L. s. 18 Jurka Ditekuna i sześciu innych włościan z Koszlak w powiecie zbarskim w sprawie upadłego Towarzystwa kredytowego miejskiego, przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia p. X. Siczynski i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem petycję członków upadłego Towarzystwa kredytowego miejskiego: Jurka Ditekuna i towarzyszy L. s. 18 przesyła Wysokiemu rządowi do załatwienia.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia Sprawozdawca p. Merunowicz.

Przemawia dla sprostowania faktu p. X. Siczynski.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek komisji a uchwała wniosek p. X. Siczynskiego wyżej podany.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1893.

Sprawozdawca p. Stanisław hr. Badeni.

(Sprawozdawcy pojedynczych działów budżetu pp. Stanisław Badeni, Chrzanowski, Czyżewicz, Goldman, Stan. Jędrzejowicz, Włodz. Kozłowski, Marchwicki, Romańczuk, Scipio, Skałkowski,

Skrzyński, Jan Stadnicki, Szczepanowski, Zagórski).

P. Stanisław Badeni uwolniony od czytania Sprawozdania, zwraca uwagę Izby, że wydatki uchwalone dotychczas przez Izbę, przenoszą wydatki preliminowane w preliminarzu Komisji o sumę: 83.010 zł., wskutek czego niedobór niepokryty dochodami funduszu krajowego i dodatkami do podatków, jakie preliminuje komisya, wzrósł do sumy 1,532.218 zł.

W sprawie formalnej przemawia Marszałek, poczem oznajmia, iż zapisali się do głosu w ogólnej rozprawie posłowie: Vivien, Romańczuk, Wojciech Dzieduszycki, za budżetem, Antoniewicz, Okuniewski, Korol i Huryk przeciw budżetowi.

Przemawia p. Antoniewicz.

Podczas tego przemówienia obejmuje przewodnictwo zastępca Marszałka J. E. X. Metropolita.

Marszałek obejmuje napowót przewodnictwo.

Przemawia p. Vivien.

Z powodu spóźnionej pory, Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na g. 10 rano d. 24. września b. r.

Sekretarz p. Wiktor czyta porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 11 minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Józef Wiktor w. r.

Dr. Franciszek Paszkowski w. r.